EṘIJETATIK

ZORTZITIK-ZORTZIRAT

Auña! huna nun naizen beriz egundaino bezen sano, egundaino bezen azkar, gripa tzar hartarik sendaturik, eta egundaino baino Eskualdunago eta Eskuarari atchikiago! Orori Yainkoak eman dezotela amodio bera bihotzean.

AROA

Guzietarik egiten du eta egin du hamabortz egun hautan, eder, arteko eta tzar. Egun, asteazkena da: atzo oherat joan nintzelarik haizeak kaskoa ereman nahi zioten etcheeri eta egun jeiki naizelarik, elhurpean ziren bazter guziak. Eta bedatserat heltzen ari, futcho! Nola nahuzue eritasunik ez dadien sar etcheetan holako aro saindamenduekin?

AṘAINTZALEAK

Zenbeit egun hautan atheratzen ahal izan, dire aṙaintzaleak, bainan aṙain gutirekin sartu zauzku portuan. Dena ere, tcharа, Aglan hobeak izanen dituzte ondoko egunak, gizagaizoek, ez dakioten gose goṙia ethor etcherat...

PILOTA

Eskuak-Heṙiko birazkako chapeldungoa Behachka eta Arcek irabazi dute beraz, ez da hortan haṙitzekorik. Haṙitzeko dena da hemen ˇgaindiko egunkari erdaldun batzuek egiten dituzten atheraldiak: frantsesek atzeak garhaitu dituztela eta holakoak. Behachka, Arze, Salegi eta Atano ez othe dire lauak Eskual-Heṙiko seme eta lauek ez othe zuten chapeldungo hori irabazten ahal? Gure idurirat, bai. Eta gertatu balitz Salegi eta Atano irabaztea, guk ez ginuen deusen uṙikirik izanen eta gogotik oihu eginen ginen orain gazien gatik egiten dugun bezala. Gora Salegui! Gora Atano!

ATANO III

Igandean Hazpaṙen zen Atano III, delako chapeldungo hortan: ederki. Bainan zertako onhartu du trinketerat jaustea eta han jendeari bere buruaren agertzea, ni-nor-naiz eṙan nahi balu bezala? Iṙi-egingaṙi zauku. Bardin iṙi egingaṙi Leon Dongaitzek onhartzea egin diozka'en ohore soberakinak. Eskualdunak ichiltasuna maileago du espantua baino. Zertako ager? Quia nominor leo? Ez du balio.

OHOINAK UZTARITZEN

Ohoinak sartu dire Uztaritzen bazter-etche batean eta nausia estekaturik sos eta urheria guzia ebatsi. Bainan Senpereko hede-chur... edo jandarmek oihanetan bildu dituzte gure chori politak. Zorigaitzez bi Eskualdun dire ohoinak izen...rik hartzeko: Arostegi eta Etcheberria. Hori zertaratzen duen Yainkoaren beldurа galtzeak. Behingo itzala ... dezatela, Eskual-Heṙiaren ona ... ederа ez dezaten atippi bertze num...

URTSURKO MENDIAN

Hazparneko inguetan bada mendi eder bat sei ehun metra gora doana, Urtsu-mendi deithua. Izenak dion bezala, aṙas urtsua da. Egun hautan lur lehertze batzu izatu dire mendi hortan, zenbeit etche iṙisku handian ematen dituztenak. Agian hortan gelditu da zorigaitza.

ESKUARA

Nihork ez du nahi hil dadien gure Eskuara eder eta maitea, bainan guti dire hortako zerbeit egiten dutenak. Zenbat burhaso beren hauṙak erdaraz mintzatzea urgilu zaiotenak! Ohore beraz Eskuararen alde lanean ari direneri! Egun hautan hotzak eta ehuṙak ez ditu lotsatu Eskualzaleen Beltzaṙeko hamabi buruzagiak eta Baionarat bildu dire aurthen hauṙeri eta ichtudianteri eman behar dituzten lan eta sariez mintzatzeko. Lan heriek helduden Maiatzean egin beharko dire: hemendik harat idaziariak heri guzietako jaun aphez eta auzaphezeri hitz bat igoṙiko du lan horiek zoin beharezkoak diren ohartarazteko eta Eskuararen alde berma diten othoizteko, Eskualzalean-Biltzaṙeko legea hau baita:

Bizi dadin Eskuara,
Orai eta gero,
Berma gaiten hortara
Eskualdunak oro...

HAUR PRODIGOA.

AZPEITI'TIK

EGURALDIA

Otz gogoṙian dijua kigu emengo euzkel idazleak bezin otz ez aṙen, Aranie? Euzkal Atala estu dala emengo idazleak gaituta eztek laister zabalduko. Gu, luzegatik txokoraturik geunden ta egunetan ez luze ta esturik A bai! Orain oroitzen naiz. Juan zan ostegunian Ikusle euzkaldun bat azaldu zan. Ai! Zer egoki zegoan Bera bezelako egokiak sariago Euzkadiratu gabe ezin ba nere txalo sutsuenak beretnzako ta idazle laguna! Zere tanto argi sutsuaz gure oroimen adimen ta naimenak Ama Euzkeraren babesera mugitu. Gora zeu!

"KIROL" NUN OTE DABIL?

Aspaldin bere beṙirik ez det. Goiko aṙeba eṙegin autatu barentzako linarizigor bila juana izan beardu aspaldian ixilik dago. Zer gertatzen ote zaio?

UREKO ZOROA.

AMASA (VILLABONA)

Ogei urtian irakasle izan degun Erentxun'taṙ Lonarte andereñuak, alde egin digu Aṙona'ra, bere anai ta sendiarekin bizitzera. Irakasle euskalduna, zintzo zuzen esku-zabal, Jaungoiko zale ize naigabia guretzat! Oso gutxi ikusten zuen eta oṙegaitik utzi du, ez laneràko gogorik ezagaitik. Egiz langilea ta saiatua izan da. Ez det uste Aṙonan etxetik eleizara bitartian belaṙak indaṙa artuko dutenik. Ongi izan ba Lonarte on uts ori.

ESKUTITZ BANATZALEA

Ogeita ta zortzi urte oietan eskutitz banatzale izan dan gure Joseba Mirenak lagunak ere, bera biaṙari utzi dio. Bai zuzena ta zintzoa izan dala. Aitu det bein betian ere eskutitz

bultzia ez zuela utzegin. Bultzia bere orduan datoṙela edo ez datoṙera gure Joseba Mirena beti bere orduràko geltokian izaten zan, eta ordu erdi baṙu eskutitz eta beste inglak bakoitzan eskuetan. ¡Bejundizula Joseba Mirena! Amerikako diruari eskeṙak biziko zera, ez beste eginkizun oṙekin auṙeratukoakin. Omenaldiak egin dira onelakuagaitik eta bestiagaitik. Eṙi guztiak omenaldi berezi bat egin biar liz ike zuri Joxe Mari. ¿Beste bat zu bezelakorik? Ez da erez izango. Urte asko ta zoriontsuak igaro ditzazula jauregi beṙian opa dizkitzut.

AMERIKA'RA

Lima'ra (Peru) juan zaigu Arostegi taṙ Jabier, pelotari bikaña; ongi bada, egingo du dirua, zuzena zintzoa ta kristau ona baita.

ERIOTZAK

Ugarte'taṙ Kepa il zan lengo astian. Bere elizkizun eta obiratzean oste aundia izan da. Baita ere il da larogei ta amar urtekin Sagastibeṙi'taṙ Dorote. Eṙiko ta erbesteko oste aundiak izandu ziran bere obiratze ta eleizkizunetan. Neṙe tamal aguṙa bien sendiari.

GURE BASERITAṘAK

Laṙi daude oraintxen gure basaṙitaṙak lanari ekiteko. Arbirik ez dute asko izan, baño ainbesteko bustiarekin eta izotzik ez, belaṙa biltzeko eṙeztasuna izan dute. Esnia badator ugari bertako ta Donostira'ko.

NUN GURE ERIA BEZELAKORIK

Lantegi guztiak lana asko daukate ta dirua badabil batera ta bestera biarkuari batere begiratu barik. Jan da apindu ondo ta ibili batera ta bestera. Oi dirutzat damazkite bultziak igande ta jaietan beintzat Donostira. Aṙitzeko gaña. Bizi ote da iñungo tokietan ain erez ta ongi beste eṙirik? Amerikètan eta beste tokietan ibili diranak esaten dutenez ez.

ERNIOPE.

ERMU

IKUSI DITUT

Orbe'taṙ Kasta eta Malagarai'taṙ Deunore'n jatetxietan iminita ikusi ditut oṙi batzuk arpideatzaz lagunduteko, gure lagun eta jelkide ona dan Teleria'taṙ Kepa'n aldez, gomutau beronegaz aberkidiak, laguntasunan beaṙian dago ta.

IZPAR BELTZA

Igaro dan larunbatian, ospatu zan, guztizko oste aundiak lagundurik Areitiourtena'taṙ Sebastien'en gorpuaren obiraltzia. Atsekabian laguntzen diotsague beren emazte eta seadi guziari. G. B.

GAXORIK

Ikurton Deunak artuta, aurkitzen da Ormaetxea'taṙ Perdinanda'ren emaztia Ama Miren zaṙa. Opa dizut arin arin sendatuta ikustia.

AUTESKUNDIETZAZ

¿Zu, Muntzamataṙa, bai al zuaze zubek, Bizkaitaṙiztok, ziñegotzi edo concejalak imintera? Bai, Patxi, ¿Zer dozu ba?

Bada ari nai izan dot yakin, oraingoan neu be, zeubekin na'or, onartekuak naikua d'ra ta.

¿Zeintzubek aukeratu dozuz?

Ara, Patxi, anoik ez dugu argitaratu, baña, ontxe egun asko ez dira juango, eta gañera uste dot, gizonak iminiko dirala. Ori, ori, neure autarkia aurten zaben alderdi-... entzat dot ugazabak beartu edo obligatu egiten ezbanau, ¿Ugazabak obligau? Zuk, ez al dozu autarkia zuria?

Ba, neri etorten ba yat ere, ugazaba, au ta ori ta bestia, juango da lengo bidietan, zuk zuria badezu etxia, nik, ne ria dot autarkia.

UNTZAMATAṘA.

Orri onetan euzkel iragarkiak ikusten dabezan irakurleak iragarkia ipiñi dabenaren etxean erosi gurako dau, beragaz ulertuteko euzkeraz izpartuten dana ba anaietzat eukiko dau

BERMEO'TIK

TXAPAK

¡Gixonak!! zer da kai onetako mutilkoak dakaṙen lotsa zantaṙa, "txapakaz" dabiltzaz ela ta ikaragaṙizko itz madarikatubak jasoten dabe betik gora. Euren ago zikiñatatik, paṙa-paṙa urteten dabe Urtzi'ren izena baltzik loituta. ¿Eztago eṙi onetan esku gogoṙekorik onek lotsa bakoak zigoṙtutako?

ENTZUNIKOAK

...Gandarias'ek badakaṙ sakel aundija ondo beteta, ziñegotzi asko atarako dabiela bakaltzaleak...

...Eta eṙi onetan eṙepublikano españaṙ asko dagozela... agoz beintzat...

...Ta oṙezeitxik euren burutzako dagozenak, bizkoṙ dabiltzaz ela beyek eta goijek joten...

...Ain gogo aundijagaz ze, geure Alderdiyari be, ingi bat bialdu dautso olan euren erabagi batzukaz...

...Eta erabagi oṙek diñozkuela, zelan alkartu gure daben geure Alderdijagaz bakaltzalien auṙka juateko...

...Ta olan juan ezkero zelan lotuko litzaken Gandarias jauna, zelai erdijan ziñegotzi barik eta... sakel utsagaz.

"KIRIKIÑO,,'REN OMENA

Neuk ezin noz juan Mañari'ra eta Durango'ra, baña... neure biotza zubekaz da.

Neure ... an egon zarien abertzale ... oori.

AṘANTZALE.

Euzkaldun Salerosleai

Idazle gorengo askori zoi, euzkel atal onek lortu daben edertasunak iraun dagian EUZKADI onek euzkerazko iragarki edo anuncioak emetik aurrera agertuko dauz. Bazotxak gura daben zatian edo tamañuan eta guradaben eran agertuko dira, baita bakotxak gura daben egunean bere.

Onexek izango dira saneurri edo presiuak:

Illean iragarki bat, lerroko edo lineako, 0,75 laurleko.
Astean iragarki bat, lerroko, 0,50.
Astean iru iragarki, lerroko, 0,40.
Egunoro iragarki bat, lerroko, 0,30.

Guztiak oartuten dagoz iragarkia izan daitela lerro gitxikoa, txindi emon bearra bere txikerra izan daiten. Orrela luzaroagoan iruan dagile iragarkiak.

Iragarkiak eztazu zabaldu bearra lerro askotan eukiten, sarri agertzean baño.

ONDARROA

EMAKUME ABERTZALIAK

Zuṙu-muṙuba zabaldu da, geure emakumiak be zeṙbait ete dabiṙen, zeṙbait buru-auste Abeṙija'ren alde lan egiteko, eta entzun dogunez, itz aldiren batzuk egiteko asmotan eidagoz lenengo.

Lo eztagozana, neuk autoṙtzen dot eta gauza asko eta lan aundijak egingo dabezana be bai.

¡Ekin ba, bide oṙetatik, bide zuzena da berori ta! ¡Ekin eta jaṙai!, emakumiak bioguz eurena, beti da lan onuragaṙija Abeṙi-alde ta!

ANTZERKIJAK

Ila onen 29 gaṙenerako, geṙtauko dauz Euzkeltzale-Bazkunak, euzkel-antzezki bi, bata "Iziaṙtxo" eta bestia "Uṙuti-izketa".

Uste dogu ondo ataràko dabezala antzeṙki bitzuok, gogoṙ diñardube ikasten eta. Eta bala be uste dogu Ondaṙutaṙak, abeṙtzaliak eta abeṙtzaliak eztiranak, gogoz erantzungo dabela, ba beṙtan batuko dan txindijaren eṙdi-eṙdija, aṙantzalientzako ixango da ta. ¡Au da, bai, bijotzez eta zentzunez jokatzia! ¡Auṙera mutilak!

KURUMIÑO
(Euzkeltzale-Bazkuna'kua.)

EGUNEKUA

"KIRIKIÑO" ZANAREN OBIAN

Zenbat batu ete ziran igandean Mañari'n "Kirikiño" zanaren oroimenez egin zan goraltzaṙean? Nik eztakit. Amaikatxu notin batu ziran bertan eta, Euzkal idazlien artian bat ezan ixan barik. Gipuzkuaṙak an ziran "Luzeaṙ", "Ataṙene", "Zat zale", "Abeṙi", "Altzeta", "Zeleta", "Itarpe" eta abar. Bizkaitaṙak batez bere an ziran geyenak. Zetarako ixentaukodoguz? "Otxolua", "Abel-etxe", Altuna, "Orixe", "Artibay", "Bilduṙ", "Basaixoritxu", "Batzaldeko", "Txinelarpeko artzaiña", "Torkatiko" "Tabirataṙa", "Atxondo", "Gogoṙa", "Eṙotari", "Amagoya" eta abaṙ.

Goxalde edeṙa zeru oztiñean argi agertu zan eta bide ziar an goyazan beltzi edeṙatan. Mañari'ra elduteko zale izija guztijok geunkon bijotzean Kirikiño andijaren ilobijan otoi egiteko eta geure goguari lipar azke bat itxiteko. Durango'n egozan gipuzkuaṙak begira. Besarkadak eta aguṙak alkaren artian, anayai yagoken eran.

Eta guztijon artian aldra andi bat egin ik Mañarira abijatu gintzazan. An bazan notintza naikua, Arabaṙak "Baraibartarak" buru ziraia ta abeṙtzaliak begira geunkozan. Agur eta agur alkareri an bere. Jaupa orduba eldu zan uste genduban baño len. Oṙ guaz txadonera. Txadon polita. Gaztian aikaitza daukola dirudi. "Euzko Gastedija,,'ko gastiak ederto Perosi'ren jaupea abestu euskuben eta txaunburu agurgarijak, lagun Belausegi ta Ibaṙa jauparijak ebazaia jaupea emon eban. Ofertorio aldijan Goikoetxearen "Agur Miren" abestu zan. Ederto. Gero gurutz deuna buru gendubala iltegira zuzendu gintzazan, biar dan eran otoi egin eta "Libera me" bat esateko. Iltegi txirua, gurutziak bakaṙik an agiri dira, marmol eta beste andikeri utsik Lage. Lur baltzaren altzuan antxe datzaz il direnak. Baseṙiko iltegi ituna, zelako biotzbera sartu zeunstazun baṙuban. Zugan datza gixon andija, ezere dala. Oṙa guztijan ondartza, emen amaituten dira gure zorakerijak eta gurutze deunaren itzalpian gixon apal eta oñak soilik atseden dagije bakian, zerura begira, itxaro ixaṙa au dakuselako.

Arkaitz artian ixan bere tokirik egokijena aurkitu biar ixan eban gixon jaungoikoti areк, euzkelzale onenak, euzkeria oraindik aṙu oṙetan bixi bixi dagualako. Betiko atsedena Urtzik emongo al dautso.

Euzkadi izpaṙingi onen ordez an eldu ziran lora txorta eder bat eskubetan ekaṙela Renteria, Txabaṙi, Abando eta Agiṙe jaunak. Bai emoitz edeṙa. EUZKADI izpaṙingija ixan bere jai onetan uṙun ezin eguan, bere beria zalako gixon guren a. Lora txorta aretan ekaṙi eutsen Batzaṙ ororen maitasuna ta aguṙa. Kirikiño zanaren alarguna ikertzera juan ziranean bere oṙela esan eben. EUZKADI pozik alde zala jai onetan, izpaṙingijaren izena eta Kirikiño zanarena alkarturik daguazalako.

Urten genduban ba iltegitik aṙizko gomutakun areik agertzeko asmuz. Zelako gauza bikaiña. Mutilak dira gero "Euzko Gastedija'ko anai on oneik oṙelako arauetan. "Euzkeltzale Bazkuna,,'ren asmua ixan zan lenen asmu au eta gero beste euzkel idazle ta abeṙtzale guztijen laguntzagaz aṙi edeṙ batzuk ipini dabez jayo ta il zan etxietan.

Onelaxe idatzita eguan eurotan: "Bustintza'taṙ Ebarista (Kirikiño) Etxanoa-etxien 1866-II-26 gn. jayo zan. E. G. 1930-2-1'an.

Bestian ostera onela: "Bustintza'taṙ Ebarista (Kirikiño) Zumelaga-etxien 1920-I-31 gn. il zan. Euzkera aldez, abeṙijaren aldez zintzoro iñardun ebaiko, Bilbao'ko Euzko Gastedija'k, Euzkeltzale Bazkunak bere euzkel ikasliak, adizkidiak, eta euzkel idazliak gomotakun au dopaltsoe. 1930-2-1'an.

Enbeita andijak olerki eder batzuk egin ebazan bertan gomutakun oneik goraldubaz. Txaloka entzun eben an ziran notiñak aren abotsa. Gero Gaṙo (Otxolua) jaunak euzkera edeṙoan itz egin eban "Kirikiño" zanaren gomuta goraldubaz. Jemein idazle ospetsubak auxe irakuṙi eban:

"KIRIKIÑO'REN OMENEZ

Abeṙtzaliak:

Kirikiño'ren omenez itz labuṙ batzuk esateko agindu dauste. Eta aginduba beteten poz-pozik natoṙ.

Labuṙkiro, ba, itz batzuk, euzkel-ikasliak irakasliari dautsoen maṙasuna erakusteko.

Orain ogei urte, gitxi gora-bera, Kirikiño'rekin euzkeraz ikasten asi gintzazan; eta ordutik ona, nekatu-barik ekin eta ekin dautsagu euzkereari Bilbao'ko euzkel-ikasliak.

Eta nekiaren-nekez ikasi dogun apuṙa Kirikiño'ri zoṙ-dautsagu.

Berari, ba, geure eskaṙ ona, geure bijotzetiko aguṙ berua.

Kirikiño'k bai-ekijan euzkel-ikasliak zelan maṙe eben bera; ta geronek bai-dakigu berak zelan maṙe ginduzan gu.

Bera il baño apuṙtxu bat lenago etxe onetara bertara etoṙi gintzazan bera ikeṙtzen eta oparitxu bat berari opalduten.

Eta orduban EUZKADI izpaṙingijan idatzi eban auxe:

"Ikasliak eztabe maxu zaṙa aiztu, baña maxu zaṙak be eztauz bere euzkel-ikasliak aiztuko; bere bijotzaren erdijan darabiltz euren abixen-ixenak, euren irudijak, baita euren opari edeṙarena be".

Bardin dirautsogu geuk gauṙko egun onetan.

Euzkel-ikasliak eztabe irakaslia aiztuko, ta bera lez Sabin'en bidetik jaṙatuko dira Euzkerea ta Abeṙija gaizkatu aṙte.

Olantxe".

Txaluak entzun ebazan bere itz onein atzian. Azkenez aṙija agertu auṙean Garate gaste azkaṙak onelaxe esan eban:

Abertzaliak; euzkel-ikasle ta idazliak.

Emen batu gara zoṙ aundi bat betetzeko.

Kirikiño zanarekin geukan soṙa.

¿Nor zan gixon ospetzu au?

Bat-edo-batek bere aldez eser egitia irabazi ba-dau... ¿ez-ete-da gixon maiṙekoṙ au?

Aldi onetan idazten daben idazle gustijen irakaslia, bera ixan zan;

Bera ixan zan, aberkidiei euzkeraganako zaletasuna itxaṙtu eutzena;

Bera ixan zan, aberkidiei euzkeraganako zaletasuna iratxaṙtu eutzena;

Bera ixan zan... baña ¿zeratako esan gixon on-utzaṙ zaṙak egin ebana?

Abeṙijaren aldez egin eban gustija, bere ixakera ya ontasuna zelan ixan ziran, danok dakixube. Beraz, gauṙ ospatuten dogun opalbena, biaṙ-biaṙ ezkua zan.

Euzkeltzaliak, euzkotaṙ gustijak, baña... abertzaliak beintzat, biaṙtuta gengozan au egiten.

Oṙegatik, Buztintza zanaren gomutea bein be gugandik juan ezkadixantzat Bilbao'ko Euzko-Gastedija'k, bere Euzkeltzale Bazkuna bidez, gertau dauz gauṙ egingo diran jayak.

Eta orain ageṙtu dagigun Kirikiño'ren omenez egiñ dogun aṙizko idazkun edeṙ au.

Abeṙi maite; aṙtu egixu zure semekaudik, seme sintzo bateri dagiltzogun opalben au."

Jai onegaz ederto osatu genduban geure egin biarra eta Durangora zuzendu gintzazan. An espatadantzarijak yantzan egin eben errija poztuteko. Gero bazkari galanta. "Aitzeta" andijak itz sutsubak zuzendu euskun zan an eguan Sabelle jaun jakintsuba goraldurik. Enbeitak bere bertzo ederrak, txindor ...umetxuba bere albuan ebala. Onek bere aitaren antza dauko, atsegingarri ixan yakun ba. Ainbetek euren agurra urrutizkiñaz bialdu euzkuen. Gora guztijak.

Arratsaldean antzokijan "Oldargi". Zenbat yente eguan. "Anton berakatz" zala ta etzala Otxalua andijak amaikatxu barre eragin euskuban. Mutilla gero ori antzerki arazuetan. "Lau aruak" atsegingarrijena orontzi. Errenderiko txistularijak bere euren azkartasuna erakutsi eben ederto Kuridi, Urtega eta Olazaran abaren soñuak jorik. Gorak gazte trebeok. "Oldargi" tzaz orain artian bere itz egin dogu bere azkartasuna ta elerti usain gozua goraldurik, gaur tokirik ezta, gurenda andija lortu eala esan biarko.

Eta jaya amaitu zan: Jai bijotzekua, gustijon barruan sartuta egongo dana Euzkel idazliak eta abertzaliak betetu dabe euren egin biarta "Kirikiño" zanagaz. Orain aren bidiak geure bidiak ixan daitezala dagigun onela ixango garalako euzkorik zintzoenak. Gora "Kirikiño".

MAÑARI'KO EGUNA

Irugaṙen urtez aldatu giñan igandean Mañari'ko txoko maitera "Kirikiño" zanaren il-obiaren auṙean otoitz egitera. Lehengo urtean, bi bigar juan ziran asko ta asko, Bustintza yaunaren gorpua ... eta gero, idazlean batzarre ...nean. Bigaṙen urtean an giñan, urtebetetzekoan bazter guztietako euskel-idazleak; irugaṙen urtean an batu gara gure maisu onari gorakunde eder bat egiteko.

Aren il-obia entzutetsua izango da noski. "Erit sepulchrum eius gloriosum" Maite eban Yaungoikoak, iñolaz bere, ta maite dabe bere semeak, eta maiteko dau urteen buruan Euskaleṙi osoak olango seme on eta zintzoa.

¿Eriotza da aseṙe guztien bardintzailea. Asaṙea ogozteko, il-beaṙa dagola esan lei alde batera. Bein beingo mundu onetako artu-emonetan gizonak nastea dogu uṙea luṙagaz, artoa lastoagaz, eta baita adiskidetasuna areriotasunagaz. Ori gure izateak berez dakar. Baina ba dator eriotza, gure bitartekorik egiazkoena, asaṙetxoak aitzu eragiten dauzana, ta geure areriorik andienaren alde ezpanetan otoitz bat ba dogu: geure eṙukirik eta parkapenik ukatzen ez dogu asnetan.

"Kirikiño" zanak ez eban arerio andirik izan, aen biotz onekoa izanik; andiak izan balitu bere, ezin leike iñok esan gizon ona ez zanik. Or dogu Yesukristo, gizonik onena, ta Yaungoikoa, arerioen eskuetán ila.

Alango espatxu ta arerio-antzeko artu-emonak izan ebezanak bere, an ikusi genduzan auṙenekoetan gogo onez aren il-obi auṙean gori gori otoiketan. Guztiai begi onez begiratuko euskun, noski. Ba giñan an, zoṙ andiak deutsoguzan batzuk, eta guk esker ona erakustea ez da andia. Baina ba ziran ordu aretan ainbat eta ainbat "Kirikiño"ren idazle-seme, euren etxeetatik gomutaldi samuṙa eskinten eutsoenak. Tamal andiz ezin aldatu izan ziran Mañariko txoko maite alara. An egoan guztien gogoa, bertakoena ta uṙungoena, biziena ta ilena. An sumatzen zan guztien lokaṙi ta adiskidegaṙi "Kirikiño" andiaren gogoa.

Zer da aiñeztea lakorik? Zer da maitasuna lakorik" Mundu onetako alde-maldeak eriijiñoak bardintzen dauz, eta gizonkeri asko berak estaltzen. Euskotar guztien batasuna aen gogo bizia gura izan eban "Kirikiño" andiak batu gaitzala guztiok gure eṙiaren onerako. Ba dogu bitarteko on bat zeruan, eta eredu bikain bat [illegible]

EL DIA EN BILBAO

El futuro Ayuntamiento de la villa se compondrá de cuarenta y seis concejales.-Ante el presente momento municipal.-La critica ituación de lasminas bizkainas.-La dirección de la Banda municipal de música

Jornada dominguera

Dediquemos estas habituales líneas al tiempo, que en la pasada jornada se hizo acreedor a ello con creces, pues nos deparó un domingo agradabilísimo y un lunes no menos agradable también. En los dos días la gente se dedicó al acopio de rayos de sol, poblando todos los lugares públicos, en los que esos "quehaceres" son más agradables. Calles, plazas y jardines estuvieron animadísimos los dos días. La población entera cobró con el sol la especial fisonomía que éste le presta en esta época. El paseo de la Gran Vía estuvo el domingo concurridísimo, como hacía tiempo ya que no lo estaba. Los espectáculos al aire libre estuvieron también muy animados, sin que faltara público para los terrados, tan gratos al anochecer en que el rescoldo del sol comienza a enfriarse.

Y he aquí que el sol, que comenzó animando el Arenal durante el concierto a cargo de la Banda municipal de música, pasó por sus propios méritos a ocupar un plano de actualidad en la vida de la villa.

Esta recibió la visita de muchos vecinos de los pueblos comarcanos, que se advertían perfectamente en el tráfico de las calles. Son las visitas que luego, en pleno verano, devolverá la villa, enviando a los pueblos a sus vecindarios, huyendo del conglomerado urbano de la capital, y ratificándose así el intercambio entre pueblos y población.

Ni que decir tiene que la jornada futbolística puso en la animación del día su correspondiente nota atractiva con el partido de máximo interés Arenas-Athletic en el campo de Ibaiondo.

Cuarenta y seis concejales

El domingo se verificó en el Ayuntamiento la convocada sesión plenaria para dar cumplimiento a la real orden circular del Ministerio de Gobernación sobre la constitución futura de la Corporación después de las elecciones. Tardó bastante en reunirse el número de veinticinco concejales, que son los indispensables para que la sesión se celebrara legalmente. A las doce del mediodía aproximadamente quedó constituído el Ayuntamiento en sesión bajo la presidencia del alcalde y con asistencia de los concejales señores Uriguen, Pérez Karrantza, Atxa, Aranzibia, López, Agirre, Bilbao, Larrea, Arostegi, Galiardo, Eguskiza, Ortuzar, Erize, Olabarrieta, Abando, señor conde de Aresti, Anasagasti, Gondra, Salgado, Arrizabalaga, Arana y Amezaga.

El secretario dió lectura a la ya referida real orden circular del Ministerio de la Gobernación y el decreto del alcalde dictado en cumplimiento de la precitada disposición.

Después de un cambio de impresiones se acordó la constitución del futuro Ayuntamiento, ateniéndose a la división de la villa para este efecto en diez distritos electores y cien barrios.

Los concejales a elegir se fijaron en cuarenta y seis, o sea cuatro por cada distrito, adscribiéndose los restantes a los dos distritos de mayor población. De esta forma el próximo Ayuntamiento tendrá cinco concejales por Deusto, cuatro por Santiago, cinco por Atxuri, cinco por Begoña, cinco por Bilbao la Vieja, cuatro por la Estación, cuatro por la Casilla, cinco por la Diputación, cuatro por San Vicente y cinco por el Hospital.

Para la designación de concejales en esta forma se ha tenido en cuenta el censo de población de 1929, que consigna 153.690 residentes en la villa.

Como se ve, ha sido respetada, de acuerdo con las disposiciones superiores, la división de distritos electorales, adjudicándose el aumento de concejales a los de mayor población, convenientemente distribuídos.

Un momento municipal

La actualidad ha reservado un lugar preferente al tema municipal con motivo de la disposición del Gobierno suspendiendo los acuerdos de carácter económico de los Municipios con ocasión de las próximas elecciones y para fijar el período electoral. La circunstancia es de indudable interés, por las consecuencias que pudiera traer aparejadas. En Bilbao se ha hablado de posibles ... pero esta conjetura no tiene hasta el momento presente un fundamento sólido. Es cierto que la primera impresión de los munícipes, o de muchos de ellos, en todo caso, ... ante el decreto de referencia; pero la impresión definitiva saldrá del estudio detenido que se está haciendo de dicha disposición.

El domingo intentamos sonsacar al alcalde alguna impresión concreta sobre el caso; pero el señor Kareaga se excusó teniendo en cuenta lo delicado del tema y diciendo que por el momento lo considera materia prohibida a los efectos de hacer declaraciones.

Ayer dijo a los periodistas que acaso hoy pueda decirles algo a este respecto, algo en lo que trasluzca ya la actitud del Ayuntamiento.

Ello dependerá, según explicó, de un contestación que va a recibir de Madrid. Por lo visto, se trata de alguna consulta, o quizá de alguna aclaración que se ha juzgado necesaria para definir una actitud con seguridad de que se adopta una posición fundada. El alcalde no fué más explícito, y habrá que esperar un día más para que el asunto llegue a su final por lo que a Bilbao se refiere. No ha faltado quien pensara que tal vez se trate de alguna petición de excepción para determinados acuerdos, ... en la marcha de la vida municipal durante este periodo de elecciones.

Las minas bizkainas

Se ha publicado el número correspondiente al presente mes del "Boletín Minero", el cual, aparte de otros interesantes artículos e informaciones, contiene una de don Luis Berreiro, en que explana detalladamente la crítica situación por que atraviesa la industria siderúrgica extranjera, y se ocupa de la grave crisis que, como consecuencia de aquélla, sufre la industria minera de nuestra región, acerca de la cual dice:

"Es verdaderamente desconsolador el estado en que se encuentra nuestra minería, agravado aún por las pertinaces lluvias, que han causado destrozos con diversos corrimientos. Durante los últimos cuatro meses, en varias explotaciones se ha despedido el personal obrero por falta de venta de mineral; en otras el personal trabaja tres o cuatro días a la semana. Las recientes lluvias han sido causa de la pérdida de muchos jornales entre obreros mineros, y si difícil es sostener la familia con los actuales jornales, trabajando toda la semana, mucho más es cuando sólo se cobran tres o cuatro días a la semana".

La exportación de mineral por el puerto de Bilbao durante los meses de enero y febrero ha sido de 85.500 y 75.500 toneladas, contra 164.000 y 134.000 en 1930 y 321.000 y 245.000 toneladas en 1913.

La dirección de la Banda

Dice un estimado colega que ha oído comentar con extrañeza a varios concejales la actitud en que se ha colocado el director de la Banda municipal de música, señor Córdoba, con respecto a la prórroga del contrato por un año que se le ha concedido, ya que se le dió cuenta de los propósitos que informaron la reorganización de la misma. La prórroga de contrato por un año se acordó, según los concejales, teniendo en cuenta que la vida de este Ayuntamiento tocaba ya a su fin y por no querer hipotecar la voluntad de los concejales futuros en cuanto a la designación definitiva de director. Añaden esos munícipes que esto lo supo el señor Córdoba a su tiempo y que nada adujo contra ello.

Con respecto a la noticia que publicamos días pasados, el miembro de la Directiva de la Orquesta Sinfónica señor Casas, nos interesa hagamos constar que él, como tal directivo, no tiene interés alguno en que el señor Córdoba continúe en la dirección de la Banda y que en las gestiones que hayan realizado cerca del citado señor para que continúe ejerciendo el cargo, se halla totalmente al margen, por no participar de ese criterio de que sea conveniente que el señor Córdoba prosiga al frente de esa labor.

Queda complacido el señor Casas en sus deseos.

: Fonda :
Restaurant. LA ESTRELLA
DE RUFINO DE MENDIZABAL
María Muñoz, 6. — Teléfono, 12.673.
(Enfrente de la Audiencia).

P. VARGAS - Gran Vía, 40 - Bilbao